

Resultat av Tullens importkontroll år 2018

Mest underkända livsmedel från Thailand

År 2018 undersökte Tullen sammanlagt 2 656 livsmedel och material som kommer i kontakt med livsmedel. Av de undersökta produkterna hade 1 164, dvs. cirka 44 %, importerats till Finland direkt från länder utanför EU. Av proverna gällande inre marknadsimport hade 393 sitt ursprung utanför EU, och därmed låg tyngdpunkten i tillsynen på produkter som producerats i länder utanför EU.

Vid livsmedelstillsynen gällande den interna handeln undersöktes mest produkter som införts från Spanien, sammanlagt 245 partier. De utgjordes i huvudsak av färska grönsaker och frukter, kryddor och ris. Av livsmedel som importerades från länder utanför EU kontrollerades mest produkter som producerats i Thailand; sammanlagt undersöktes 141 produktpartier, främst konserver och färska produkter. I likhet med tidigare år var de livsmedel som undersöktes mest färska frukter och fruktprodukter samt färska grönsaker och grönsaksprodukter.

Vid livsmedelstillsynen noterades inte några trender, dvs. upprepade problem med någon produkt, men i färska produkter importerade från Asien upptäckte man på samma sätt som under tidigare år många fall där den tillåtna mängden växtskyddsmedelsrester överskridits samt problem med den mikrobiologiska kvaliteten. Av de undersökta varupartier konstaterades 212 stycken, dvs. cirka 8 %, strida mot bestämmelserna. Lindrigare fel (något att anmärka) konstaterades i 306 produkter, dvs. i 12 % av de undersökta produkterna. Andelen livsmedel som stred mot bestämmelserna var 11 % bland livsmedel som importerats från länder utanför EU och 6 % bland livsmedel som förts in från EU-området. Undersökningarna gjordes vid Tulllaboratoriet. De allvarligaste fynden rapporterades till övriga EU-medlemsländer via det s.k. RASFF-systemet. Sammanlagt rapporterades cirka 40 produkter.

Förpackningspåskrifter allmänt problem i importprodukter

Antalsmässigt konstaterades mest problem i produktgruppen frukter och fruktprodukter, i vilken man upptäckte sammanlagt 29 produktpartier som stred mot bestämmelserna. I färska produkter som hör till gruppen upptäckte man för stora mängder växtskyddsmedelsrester, problem med den mikrobiologiska kvaliteten samt otillåten bestrålning. I grönsaksprodukter upptäckte man bland annat fel som hänförde sig till användningen av tillsatsämnen och påskrifterna. Grönsaker och grönsaksprodukter undersöktes dock så mycket att andelen produkter som stred mot bestämmelserna inte var stor i relation till mängden som undersöktes.

Relativt sett konstaterades mest livsmedel som stred mot bestämmelserna i produktgrupperna baljväxtfrön och baljväxtprodukter, produkter som efterliknar kött och

mjölkprodukter samt kosttillskott. Den vanligaste orsaken till att dessa underkändes var allvarliga fel i förpackningspåskrifterna, för torra bönor saknades t.ex. hanteringsanvisningar. Felaktigheter i förpackningspåskrifterna är varje år en av de vanligaste orsakerna till att produkter underkänns. I kosttillskott upptäcktes därtill otillåten bestrålning och ämnen som nämns i bilagorna till läkemedelsförteckningen.

Kontaktmaterial oftast tillverkade i Kina

Sammanlagt undersöktes 382 produktpartier av artiklar som kommer i kontakt med livsmedel, såsom bestick och kärl samt artiklar avsedda för behandling eller förvaring av mat. Av dessa s.k. kontaktmaterial hade 86 % importerats till Finland direkt från ett land utanför EU, och det vanligaste ursprungslandet var Kina. Sammanlagt sex procent uppfyllde inte bestämmelserna. De produkter som stred mot bestämmelserna hade sitt ursprung i Kina. Orsaker som lett till att produkter blev underkända var skadliga ämnen som frigörs (såsom flyktiga föreningar i artiklar tillverkade av silikonmaterial), för höga halter av tungmetaller bl.a. i keramiska muggar samt felaktigheter i förpackningspåskrifter och i dokument. I cirka vart sjätte kontaktmaterial som undersöktes upptäcktes ett lindrigt fel.

Tabell 1. Livsmedel undersökta av Tullen 2018.

Produktgrupp	Under-sökta	Stred mot bestämmelserna	Anmärkingar
Spannmålskorn och spannmålsprodukter	110	5 %	9 %
Produkter baserade på spannmålsdeg	126	7 %	7 %
Grönsaker och grönsaksprodukter	486	6 %	11 %
Baljväxtfrön och baljväxtprodukter	32	38 %	22 %
Frukter och fruktprodukter	530	2 %	7 %
Nötter och nötprodukter	81	5 %	5 %
Oljefrön och -frukter	79	0 %	1 %
Stärkelseerotfrukter och -knölar	14	0 %	0 %
Örter, kryddor och dylikt	156	8 %	15 %
Frukt- och grönsaks- och växtsafter, -drycker, -pålägg (bredbara) och dylikt	69	6 %	12 %
Fisk och fiskprodukter	10	10 %	10 %
Produkter som efterliknar kött och mjölkprodukter	16	38 %	0 %
Vatten, vattenbaserade läskedrycker och motsvarande	57	18 %	19 %
Råvaror för heta drycker och infusioner	102	25 %	12 %
Heta drycker (kaffe-, kakao-, te- och örtdrycker)	2	0 %	0 %

Alkoholdrycker	26	8 %	38 %
Sötsaker och choklad	36	25 %	14 %
Livsmedel för växande barn	81	0 %	16 %
Livsmedel för personer med specialdieter (inkl. kosttillskott)	67	28 %	15 %
Sammanställda rätter	84	18 %	18 %
Kryddprodukter och måltidssåser	71	14 %	11 %
Renade isolerade ingredienser	39	15 %	18 %
Material som kommer i kontakt med livsmedel	382	6 %	15 %

Leksaker undersöktes och underkändes mest inom tillsynen av konsumtionsvaror

I fjol undersöktes sammanlagt 1 415 varupartier inom tillsynen av konsumtionsvaror. Av de undersökta produkterna hade 1 155 importerats förtullade till Finland från länder utanför EU och 260 produkter togs till undersökning från aktörers lager vid införsel från EU-länder. Produktgruppen som undersöktes mest var leksaker (623 produktpartier) och dessa underkändes också antalsmässigt sett mest (93 produktpartier, dvs. cirka 15 % av alla undersökta produktpartier). Av samtliga varupartier som undersöktes inom tillsynen över konsumtionsvaror konstaterades 191 produkter, dvs. cirka 13 %, allvarligt strida mot bestämmelserna. Lindrigare fel (något att anmärka) konstaterades i 306 produkter. Andelen produkter som stred mot bestämmelserna var 13 % bland produkter som importerats från länder utanför EU och 17 % bland produkter som förts in från EU-området. Många av de underkända konsumtionsvarorna som infördes från EU-länder var dock tillverkade i länder utanför EU. Mest produkter som stred mot bestämmelserna kom från Kina. Tillsynen omfattade också mest produkter som var tillverkade i Kina, då cirka tusen av produkterna hade sitt ursprung i Kina. Det näst vanligaste ursprungslandet var Indien.

Den vanligaste orsaken till att leksaker underkändes var mekaniska fel, t.ex. i leksaker för småbarn små delar som kan orsaka risk för kvävning eller för långa snören eller remmar som innebär risk för strypning. För långa remmar förekom bl.a. i betsel för kähästar. I leksakernas märkningar fanns också rikligt med fel; särskilt saknades anvisningar för säkert bruk av leksaken på finska och svenska. Leksaker underkändes också på grund av skadliga ämnen. Förbjudna mjukningsmedel (ftalater) konstaterades bl.a. i olika leksaksfigurer av plast, och i de slajmleksaker som var populära i fjol hittades höga halter av borföreningar.

I likhet med tidigare år förekom mest problem med kosmetika. Av 126 prov av kosmetika konstaterades hela 50 produkter, cirka 40 % av alla undersökta, allvarligt strida mot bestämmelserna, och därtill upptäcktes lindrigare fel i 20 produkter (16 %). Problemen

med kosmetika hänförde sig till sammansättning, anmälan av beståndsdelar samt andra förpackningspåskrifter.

Tabell 2. Konsumtionsvaror undersökta av Tullen 2018.

Produktgrupp	Under-sökta	Stred mot bestämmelserna	Anmärkingar
Ljusprodukter och andra brännbara produkter	1	100 %	0 %
Barnvårdsartiklar	47	13 %	26 %
Plasttillbehör (inte FCM)	43	2 %	5 %
Övriga konsumtionsvaror	92	4 %	17 %
Smycken och motsvarande föremål	78	10 %	0 %
Kosmetika	126	44 %	16 %
Textiler, skodon och accessoarer	405	7 %	8 %
Leksaker	623	15 %	10 %

De allvarligaste fynden rapporterades till kommissionens varningssystem Rapex.

Sammanlagt rapporterades cirka 20 produkter. Med hjälp av uppgifterna som rapporterats till varningssystemet kan produkterna också övervakas i andra EU-medlemsländer.